

Opmaak Onderwijszorgprofiel Een Leidraad, dd. 29 december 2010 / januari 2011

Zorgplicht

De zorgplicht verplicht schoolbesturen tot het bieden van passend onderwijs voor alle leerlingen met extra onderwijsbehoeften die op de school worden aangemeld of al staan ingeschreven. Passend is onderwijs dat aansluit op de ontwikkeling van de leerling, de mogelijkheden van het personeel en de wensen van de ouders.

De samenwerkende besturen richten een dekkend zorgsysteem in. Als een school de gevraagde zorg niet kan bieden, wordt uitgezocht welke school binnen het samenwerkingsverband dat wel kan. Een dekkend systeem wordt mogelijk gemaakt aan de hand van een discussie, waarin onderwijszorgprofielen op elkaar afgestemd zijn. Daarbij zijn basis-, breedte- en dieptezorg gedefinieerd.

- *Basiszorg*
Dat is de zorg die de school zelf in en om de groepen en binnen de eigen organisatie biedt aan alle leerlingen. Onder de basiszorg vallen ook de maatregelen zoals het bieden van remediale hulp, de inzet van onderwijsassistenten, de begeleiding en coaching door de intern begeleider en/of de inzet van andere deskundigen (bijvoorbeeld taal- en rekenspecialisten)
- *Breedtezorg*
Dit is de zorg om de school heen. De school wil zelf de verantwoordelijkheid blijven dragen voor het onderwijs, de zorg en de ontwikkeling van de leerlingen, maar heeft daarbij hulp van buitenaf nodig. Het kan daarbij gaan om ambulante begeleiders uit het speciaal (basis)onderwijs, gespecialiseerde collega-leraren van andere scholen, deskundigen uit het (school)maatschappelijk werk, jeugdzorg, jeugdgezondheidszorg.
- *Dieptezorg*
Dit betreft de zorg in gespecialiseerde voorzieningen, settings of groepen. In het geval het een eigenstandige voorziening betreft, wordt de verantwoordelijkheid voor de leerling overgedragen aan deze voorziening.

Nog niet helemaal dekkend

De discussie in de school moet dus gaan over de inrichting van deze drie zorgniveaus. We kunnen er vanuit gaan dat de inrichting al behoorlijk op orde is, zowel op niveau van de school als op niveau van het samenwerkingsverband. De doelstelling van de zorgplicht is een zeer sterke vermindering van het aantal thuiszitters, dan wel dat de thuiszitten zo kort mogelijk duurt. Wat zijn momenteel de witte /grijze vlekken op de kaart van Noord-Kennemerland? Wie bedienen wij nog niet zo goed / kunnen wij nog niet zo goed bedienen?

- Leerlingen met ontwikkelingsstoornissen (zoals autisme) waarvoor nog op niet iedere school een trajectgroep of vergelijkbare opvang is. Voor leerlingen met VWO / HAVO niveau verschaalt het onderwijsaanbod in het VSO naarmate de leerlingen vorderen (vanaf 3^e/4^e klas).
- Leerlingen met zeer hardnekkige motivatie- en werkhoudingsproblemen; de school krijgt ondanks frequente en uitgebreide hulp geen vat op deze leerlingen.

- Hoogbegaafde onderpresteerders, in een aantal gevallen op basis van een achterliggende stoornis.
- Leerlingen die door uiteenlopende oorzaken hun problemen op Keerpunt niet overwinnen en die ook niet terugkunnen naar school van herkomst.
- Schoolweigeraars (psychiatrische problematiek).
- Leerlingen met aanhoudend drugs- en / of alcoholgebruikgebruik. Leerlingen met andere verslavingen (bijvoorbeeld game- en gokverslaving).
- Hardnekkige spijbelaars met kennelijk een andere dagbesteding.
- Leerlingen waarbij de gedragsproblemen snel verergeren en die gevaarlijke dingen doen.
- Leerlingen bij wie het in de thuissituatie door uiteenlopende oorzaak steeds zo basaal misgaat, dat de school geen school is maar opvang. Ouders willen niet naar jeugdzorg of er zijn wachtlijsten.
- Uitgestroomde REC-leerlingen (leerlingen die niet meer op het VSO terecht kunnen).

Op elkaar afgestemde onderwijszorgprofielen

Er is de laatste jaren veel ontwikkeld op zorggebied. De leidraad voor het dekkend zien te krijgen van de zorgstructuur in Noord-Kennemerland is:

- Aansluiting bij het bestaande: hoe kan dit aanbod nog verbreed / verder geprofessionaliseerd worden (voorbeeld: we willen het aantal trajectgroepen opschroeven en kwalitatief verbeteren).
- Aansluiting bij het systeem waarmee de leerlingstromen momenteel aangestuurd worden (met behoud dus van OPDC / PrO / Buffergroep / Rebound / Trajectgroepen / Autigroepen / PCL-smal-breed/HAVO-VWO zorgplatform, VAVO met LGF)
- Nadenken over meer tijdelijke voorzieningen: we hebben al een doorstartmogelijkheid, maar er zijn nog te weinig uitgewerkte ideeën m.b.t. tussenvoorzieningen.
- Witte vlekken op de kaart opsporen en vervolgens tot de conclusie komen:
 - Is dit een probleem van alle scholen en zullen alle scholen ook een antwoord gaan geven. Bijvoorbeeld een antwoord op zich ongunstig ontwikkelend oppositioneel gedrag.
 - Of gaat een school /een paar scholen een specialisme ontwikkelen. Bijvoorbeeld voor hoogbegaafde onderpresteerders. Gaan we vervolgens dit specialisme aan een reeds bestaande school hangen of aan meerdere scholen.
- Het systeem moet niet strijdig zijn met de vrijheid van schoolkeuze (dus ook overlap in de specialismen mag).
- Kiezen voor maatregelen die de competenties op dagelijkse werkvloer versterken: scholing op basis van urgentiebesef, directe hulp in de groepen (coaching, co-teaching, onderwijsassistent). Dit gelijk laten lopen aan verantwoorde en betaalbare escape-mogelijkheden (zoals bijvoorbeeld Keerpunt, OPDC, VSO).
- Discussie in elke school waar de grenzen liggen van de zorg (op deze hulpvraag van kan en zal de school geen antwoord geven).
- Vergroten van het absorberingsvermogen. We gaan terug naar de rugzakaantallen van 2008. Betekent minder financiering bij een op zijn minst gelijkblijvende, zo niet groter wordende problematiek. Verdere bezuinigingen, nog onduidelijk uitgewerkt, zijn al aangekondigd. Bijvoorbeeld m.b.t. budgettering lwo /pro.
- SWV PO/VO beschikt over een gedeelde PCL (groep7, 8).
- SWV VO en MBO hebben ook maatregelen ontwikkeld die de overdracht van zorgarrangementen regelen.

Vier stappen op weg naar het onderwijszorgprofiel

- A. Zicht krijgen op het zorgbeleid in school (dit aan de hand van uitgangspunten en documenten die reeds aanwezig zijn). Moet beleid gewijzigd / verbeterd worden.
- B. Inrichting Basiszorg, breedtezorg en dieptezorg (o.a. aan de hand van casuïstiek)
- C. (Verder) te ontwikkelen specialismen
- D. De positie van de ouders

A. Beleid

1. De school heeft een visie op zorg, uitgewerkt in het schoolplan.

- a. Met de zorgplicht verandert het aannamebeleid van de school niet. We hebben de intentie om zorgleerlingen die we vroeger namen, ook in de naaste toekomst aan te nemen.
- b. De school onderschrijft het "Ja...tenzij beleid" bij aanmeldingen en bij reeds geplaatste leerlingen, zoals regiobreed geformuleerd.
- c. De school meet minimaal één keer per twee jaar de tevredenheid van de leerlingen en ouders/verzorgers (met daarin een paragraaf over de geboden zorg).
- d. De school bepaalt jaarlijks hoe de zorgmiddelen worden ingezet.
- e. De school evalueert jaarlijks het rendement van de genomen zorgmaatregelen en gebruikt de conclusies als input voor het zorgbeleid op school.

Visie	Beoordeling / gebeurt het / duidelijk	Beoordeling / gebeurt het / duidelijk	Werkpunt
a	Aanname van zorgleerlingen minder ruim dan in het verleden	Aanname zorgleerlingen minstens op zelfde peil als in verleden	Ja/ nee
b	Onderschrijft ja –tenzij beleid niet	Onderschrijft wel	Ja / nee
c	Meet dat niet	meet het wel	Ja /nee
d	Bepaalt dat niet	bepaalt dat wel	Ja / nee
e	Evalueert het rendement niet	doet dat wel	Ja / nee

Gebeurt het betekent: meer dan incidenteel.

2. Passende begeleiding

- a. De school voorziet in op maat gemaakte onderwijsarrangementen voor de leerlingen.
- b. De school werkt met groeps(handelings)plannen met een vaste structuur.
- c. De (groeps)handelingsplannen bevatten adviezen die meteen in de praktijk toegepast kunnen worden.
- d. De school gaat altijd na welke opbrengsten handelingsplannen opleveren.
- e. De school beschikt over een goed toegankelijk en volledig operationeel leerlingvolgsysteem (de geboden zorg is daarin gerapporteerd).
- f. De school besteedt structureel aandacht aan de competentie-ontwikkeling (kennis, vaardigheden, attitude) van docenten en begeleiders in relatie tot de begeleiding van de leerlingen (individueel en op groepsniveau)
- g. De school beschikt over goed getrainde mentoren die ten aanzien van de ontwikkeling van de leerlingen kunnen signaleren en interveniëren (binnen de kaderstelling van hun taakopdracht).
- h. De school maakt gebruik van specialisten als het gaat om zorg die de basiszorg overstijgt.
- i. De school maakt gebruik van de preventieve inzet van zorgpartners om beter te kunnen signaleren en om sneller lichte hulp in te zetten.

Pas. Begl.	Beoordeling / gebeurt het / duidelijk	Beoordeling / gebeurt het / duidelijk	Werkpunt
a	Voorziet niet	Voorziet wel	Ja / nee
b	Geen groepshandelingsplannen	Wel groepshandelingsplannen	Ja / nee
c	Handelingsplan is te weinig concreet	Handelingsplan bevat in de praktijk uitvoerbare adviezen	Ja / nee
d	De school gaat dat niet voldoende na	De school gaat dat altijd na	Ja / nee
e	Nog geen operationeel lvs	LVS grotendeels / volledig ingevoerd	Ja /nee
f	Te weinig professionalisering	voldoende	Ja / nee
g	Mentoraat niet sterk genoeg (kwaliteit van mentoraat wisselend)	Over de gehele linie goed getrainde mentoren; goede kwaliteit	Ja / nee
h	Geen, door derden, betaalde, specialisten in de school	Wel externe specialisten	Ja / nee
i	Geen gebruik van preventieve inzet van zorgpartners.	Daar maakt de school wel gebruik van; dus sneller signaleren en eerder ingrijpen	Ja/ nee

3. Continuïteit van de zorg voor de leerling is gewaarborgd

- a. De school brengt de verantwoordelijkheid voor de continuïteit van de zorg voor de leerlingen onder bij één of meer functionarissen. Deze zijn rechtstreeks aanspreekbaar.
- b. De school legt begeleidingsgegevens vast in het leerlingvolgsysteem, te beginnen met de gegevens uit het onderwijskundig eindrapport van het basisonderwijs.
- c. De school participeert in overgangsprocedures basisonderwijs / voortgezet onderwijs zoals door overleg PO/VO zijn vastgesteld.
- d. De school participeert in overgangsprocedures zoals in overleg voortgezet onderwijs / MBO zijn vastgelegd (opgetekend in de projecten vanuit de Programma-maatregelen zoals Noord-Kennemerland draagt over en vangt op).
- e. De school maakt afspraken over hoe de warme overdracht (PO/VO, en VO/MBO) wordt vormgegeven. In deze overdracht spelen de resultaten van de PCL-PO/VO ook een rol.

Cont. zorg	Beoordeling / gebeurt het / duidelijk	Beoordeling / gebeurt het / duidelijk	Werkpunt
a	Casemanagement en aanspreekbaarheid ontbreken	Duidelijk wie de regie heeft of hebben, zijn ook aanspreekbaar	Ja / nee
b	Interne en externe gegevens worden niet in LVS vastgelegd	Deze gegevens worden allemaal vastgelegd	Ja / nee
c	Participeert daar niet in	Participeert wel	Ja / nee
d	Geen MBO-link n.a.v. programmagelden en plusvoorziening	Wel een MBO link, decanen hebben daarin een taak.	Ja / nee
e	Voorziet niet, of niet voldoende in warme overdracht	Alle leerlingen die het nodig hebben worden warm overgedragen	Ja / nee

niet voldoende: stagnatie of schade aan het vervolgproces

Het beleid rond passend onderwijs vatten wij als volgt samen. Werkpunten zijn?

.....

B. Basiszorg, breedtezorg en dieptezorg

Om goed te weten waar we het over hebben, casuïstiek ter grensbepaling.
Vallen deze leerlingen in de basiszorg of in de breedtezorg, of helemaal buiten de boot (dieptezorg)?

Ad is leerling van VMBO T klas 2. Hij is dyslectisch (heeft officiële verklaring) en laat vaak dwars gedrag zien. De meeste docenten vinden dat hij gefrustreerd is vanwege de ernstige lees- en spellingsproblemen. Er zijn uitsturingen, conflicten. Nadat het gebeurd is kan Ad zich nog steeds excuseren. Toch voelen de docenten wel verharding. Ze zijn bang dat ze er niet meer doorheen breken als de conflicten zullen toenemen. De ouders zien de problemen ook, trachten Ad zo goed mogelijk bij te sturen. Hij sport veel, heeft goeie vrienden en zit op een huiswerkclub.

Max is autistisch. Hij gaat zijn eigen gang gaat op school. Hij zit in de HAVO 3. Hij heeft geen behoefte aan vrienden. Hij wordt wel eens geplaagd, maar raken doet hem dat niet. Hij is heel slecht in het plannen van huiswerk, werkstukken, proefwerken. Daar heeft hij veel hulp bij nodig. Zijn resultaten laten uitschieters naar boven en beneden zien. Alles is wel voldoende. De school is niet ontevreden. Er is niet veel reden voor ingrijpen. De ouders zijn erg bezorgd. Max hangt maar achter de computer thuis. Hij is 's avonds niet in zijn bed te krijgen, 's ochtends wil hij blijven liggen. De ouders zijn bang dat hij op een goeie dag zegt: ik ga niet meer. En wat Max eenmaal in zijn hoofd heeft... Dan zou hij een schoolweigeraar kunnen worden.

1. Basiszorg voorziet in de opvang van groepen leerlingen met een algemene hulpvraag

De school beschikt over een aantal reeds ingestelde ondersteuningstrajecten

- Leerwegerondersteuning.
- Leerlingen met PrO-beschikking in VMBO met LWO.
- Trajectgroep of vergelijkbare ondersteuning.
- Leerlingen in leerwerktraject.
- Orthopedagogische achtervang (time-out in de school voorzien van hulp).
- Hoogbegaafden afdeling of vergelijkbare specifieke begeleiding.
- Kritische houding aangaande / voorkomen van afstroom.

Ba. Zrg. alg.	Beoordeling / gebeurt het / duidelijk	Beoordeling / gebeurt het / duidelijk	Werkpunt
a	Geen LWO	Wel LWO	Ja / nee
b	Plaatst geen leerlingen met PrO in LWO	Plaatst wel leerlingen met PrO in LWO	Ja / nee
c	Geen Leerlingen in leerwerktraject.	Maakt gebruik van leerwerktraject	Ja / nee
d	Geen Trajectgroep	Wel een Trajectgroep	Ja / nee
e	Geen orthopedagogische achtervang	Wel een orthopedagogische achtervang	
f	Geen afdeling voor hoogbegaafden	Wel een afdeling voor hoogbegaafden	Ja / nee
g	Afstroom wordt te weinig kritisch bekeken in school; onwenselijke afstroom komt voor	Van de afstroommogelijkheid wordt zeer selectief gebruik gemaakt.	

2. Basiszorg: ondersteuning van de docenten

We verbeteren de basiszorg. Wat hebben docenten nodig?

- Scholing waarbij vertaling van beperkingen in behoeften (wat heeft deze leerling nodig om)
- inzet (flexibele) onderwijsassistenten

- c. co-teaching (docent geeft af en toe de regie uit handen en leert van voorbeelden)
- d. coaching on the job (docent doet het zelf, maar kan worden bijgestuurd tijdens de les)
- e. implementatie van methodieken die zich reeds bewezen hebben (bijvoorbeeld TEACHH bij beïnvloeding van autisten)
- f. Intervisie: leren van elkaar: zowel van de problemen als van de good-practice

Onderst. Doc.	Beoordeling / gebeurt het / duidelijk / nodig	Beoordeling / gebeurt het / duidelijk / nodig	Werkpunt
a	Scholing is niet nodig	Scholing is wel nodig gericht op operationalisering van de hulpvraag	Ja / nee
b	Onderwijsassistent(en): niet nodig	Wel nodig, in te zetten op de volgende wijze	Ja / nee
c	Hulp van een collega: contra-productief	Co-teaching door eigen of REC-collega	Ja / nee
d	Coaching on-the-job: contra-productief	Wel nodig, door eigen of REC-collega	Ja / nee
e	Specifieke methodieken niet nodig	Wel nodig: bijvoorbeeld professioneel omgaan met machtsstrijd in de klas	Ja / nee
f	Intervisie levert veel te weinig op	Intervisie is een goed instrument	Ja / nee

3. Basiszorg voorziet in de opvang van leerlingen met een specifieke hulpvraag

- a. het is voor de mentor duidelijk wanneer de basiszorg niet meer toereikend is
- b. de mentor wordt hierin desgevraagd ondersteund door schoolfunctionarissen: decaan, counselor, afdelingsleider, zorgcoördinator
- c. er is faalangstreductietraining
- d. weerbaarheidstraining / assertiviteit
- e. sova-training
- f. dyslexie ondersteuning / r.t.
- g. dyscalculie ondersteuning / r.t.
- h. gebruik maken van externe coaches (o.a. OPDC, REC, Keerpunt)
- i. doorstartconvenant samenwerkingsverband
- j. regionaal zorgbudget van het Samenwerkingsverband (voorwaarde: handelingsplan)
- k. meer sturing op opleidingskeuze / instrumentarium schoolloopbaanbegeleiding
- l. beschikt wel of niet over een verzuimcoördinator

Ba. Zrg. sp.hulpvr.	Beoordeling / gebeurt het / duidelijk	Beoordeling / gebeurt het / duidelijk	Werkpunt
a	De grenzen van de basiszorg zijn niet voldoende duidelijk	Zijn voldoende duidelijk; elke mentor kan een grensoverschrijding voldoende inschatten	Ja / nee
b	Mentor wordt onvoldoende ondersteund	Voldoende ondersteuning (zowel interne trajecten, als externe)	Ja / nee
c	Onvold. of geen faalangstreductietraining	Vold. faalangstreductietraining	Ja / nee
d	Onvold. training of geen vergroting weerbaarheid	Vold. vergroting weerbaarheid	Ja / nee
e	Onvoldoende of geen sova training	Vold. sova-training	
f	Onvold. dyslexie ondersteuning / beleid	Vold. dyslexie ondersteuning beleid	Ja / nee
g	Onvoldoende ondersteuning dyscalculie	Voldoende ondersteuning dyscalculie	Ja / nee
h	Geen externe coaches in de klas	Wel externe coaches in de klas	Ja / nee
i	Maakt geen gebruik van doorstartconvenant	Maakt daar wel gebruik van	Ja / nee
j	Maakt niet of nauwelijks gebruik van RZB	Maakt daar voldoende gebruik van	Ja / nee
k	Onvoldoende sturing / instrumentarium beïnvloeding schoolloopbaan	Voldoende instrumenten en sturing	Ja / nee
l	Geen verzuimcoördinator	Verzuimcoördinator met specifiek takenpakket	Ja / nee

4. Breedtezorg: ZAT-ontwikkeling

De functies van het ZAT zijn in hoofdzaak gelegen in interdisciplinaire probleemanalyse, handelingsadviesing / consultatie aan schoolfunctionarissen, verwijzing en toeleiding naar externe instellingen en de afstemming met de (externe) hulpverlening op onderwijszorg.

- a. Elke school/instelling bespreekt regelmatig zorgvragen in multidisciplinair verband, zoals een Zorg- en adviesteam (ZAT).
- b. De school beschikt over een standaardprocedure waarmee leerlingen aangemeld worden bij het ZAT.
- c. In de aanmelding wordt duidelijk wat door de school en anderen al gedaan is ten aanzien van de problematiek en vanuit welke vraagstelling de leerling besproken zal worden in het ZAT.
- d. Een ZAT is in staat (voldoende toegerust) om de vier volgende functies te vervullen: interventie, handelingsadvisering en consultatie, doorverwijzing of indicatiestelling, eindevaluatie en nazorg.
- e. Het is duidelijk voor iedereen wat een ZAT is, voor wie, wat een ZAT moet doen, en welke plaats het ZAT inneemt in de organisatie van de totale zorg.
- f. Een ZAT werkt volgens een vastgelegde procedure. Daarin is ook de samenwerking met ouders voldoende geregeld.
- g. De school evalueert jaarlijks de werkafspraken die zijn gemaakt met externe partners.
- h. Een ZAT oriënteert zich periodiek op de landelijke ontwikkelingen (kwaliteitscriteria) (zoals het project Zorg in en om de School).
- i. Nieuw is de schakelfunctionaris van BJJ (met ingang van 1-1-2011). Werkrelatie moet nog opgebouwd worden (zowel in ZAT als tussen schakelfunctionaris en schoolmaatschappelijk werker).

Breedtezorg	Beoordeling / gebeurt het / duidelijk / nodig	Beoordeling / gebeurt het / duidelijk / nodig	Werkpunt
a	ZAT moet zich nog ontwikkelen	ZAT is duidelijk geworteld in school	Ja / nee
b	Leerlingen worden op verschillende manieren bij ZAT gemeld	Standaardprocedure	Ja / nee
c	Aanmelding nog teveel vanuit onduidelijke voorgeschiedenis, vraagstelling nog niet vold. helder	Aanmelding vanuit een duidelijke voorgeschiedenis, vraagstelling aan ZAT is richtinggevend	
d	Voert de vier functies nog niet uit	Voert de vier functies (bijna) geheel uit	Ja / nee
e	Wat een ZAT is, doel, voor wie en inbedding zijn onduidelijk	Functie, doel, voor wie en inbedding zijn voor iedereen duidelijk	Ja / nee
f	ZAT is nog zoekende naar de wijze waarop overlegd wordt en naar de samenwerking met de ouders	Overlegorgaan in afgesproken samenstelling, werkend volgens vaste procedures, samenwerking met ouders heeft daarin een plaats	Ja / nee
g	School evalueert nog niet standaard de activiteiten van het ZAT, waaronder externen	Kwaliteitszorg ZAT, functioneren externen: geregeld	Ja / nee
h	ZAT functioneert nog geïsoleerd	ZAT staat in verbinding met instellingen en andere ZAT's	Ja / nee
i	Nog onvoldoende werkrelatie met de schakelfunctionaris BJJ	Voldoende werkrelatie met de schakelfunctionaris (blijkend uit stellen van indicaties)	Ja / nee

5. Breedtezorg: doorgaande leer- en zorglijnen PO / VO en VO / MBO / HBO / Universiteit VO / VSO

- a. De school sluit aan bij de PCL-POVO
- b. De school sluit aan bij VMBO/MBO-overleg
- c. De school sluit aan bij het gezamenlijk VO/ MBO project: Noord-Kennemerland Verzuimt niet, Draagt Over en Vangt Op.
- d. School maakt gebruik van VAVO
- e. Samenwerking met HBO
- f. Samenwerking met Universiteit
- g. Samenwerking met de cluster-scholen

Breedtezorg	Beoordeling / gebeurt het / duidelijk / nodig	Beoordeling / gebeurt het / duidelijk / nodig	Werkpunt
a	School niet aangesloten bij PCL-PO/VO	School wel aangesloten bij PCL-PO/VO	Ja / nee
b	School niet aangesloten bij VMBO/MBO overleg. Beperkte warme overdracht.	School wel aangesloten bij VMBO/MBO overleg. Uitgebreide warme overdracht.	Ja / nee
c	School maakt geen gebruik van specifieke overgangstrajecten VMBO/MBO	School maakt wel gebruik van specifieke overgangstrajecten VMBO / MBO	Ja / nee
d	School maakt geen gebruik van VAVO	School maakt wel gebruik van VAVO	Ja / nee
e	School maakt geen gebruik van samenwerking met HBO	School werkt samen / stemt af met en op het HBO	Ja / nee
f	School maakt geen gelegenheid van samenwerking met universiteit	School werkt samen/ stemt af met en op het Universiteit	Ja / nee
g	Geen of weinig samenwerkingsrelatie met VSO (Spinaker etc).	School werkt samen/ stemt af met en op de VSO; in- en uitplaatsingen vinden plaats	

6. Breedtezorg: met bemoeienis van instellingen / zorg in en om de school

Scholen zijn op de hoogte van verwijsmogelijkheden, kennen de route ernaar toe en de begrenzings in aantallen leerlingen en de aard en zwaarte van de problematiek.

- De school heeft zeer sterke contacten met de leerplichtambtenaar.
- De school beschikt over voldoende schoolmaatschappelijk werk(smw)
- De school heeft sterke contacten met de jeugdarts (kunnen vold. afspraken gemaakt worden).
- M.b.t. ziekteverzuim van leerlingen heeft de school een ondersteuningscontract met de GGD afgesloten.
- De school ervaart voldoende contacten met de gezinsvoogden (dat wil zeggen: zorgactiviteiten school / gv is voldoende op elkaar afgestemd).
- Dat zelfde geldt voor contacten met de jeugdreclassering).
- Voldoende werkrelatie met Algemeen Maatschappelijk Werk / Schoolmaatschappelijk werk.
- Het centrum voor jeugd en gezin (CJG) is voor de school van meerwaarde.
- Er is voldoende contact / steun met/van de politie.
- Er is voldoende contact met de verslavingszorg (komt op afroep en neemt deel van de hulpvraag voor zijn rekening).
- School participeert in de verwijstindex risicojongeren (VIR)

Breedtezorg	Beoordeling / gebeurt het / duidelijk / nodig	Beoordeling / gebeurt het / duidelijk / nodig	Werkpunt
a	Contact met lpa niet intensief genoeg	Tevredenstellende werkrelatie met lpa	Ja / nee
b	Onvoldoende smw	Voldoende smw	Ja / nee
c	Niet vold. contact / afspraken met jeugdarts	Tevredenstellende werkrelatie met jeugdarts	Ja / nee
d	Geen ondersteuningscontract GGD	Ondersteuningscontract GGD	Ja / nee
e	Niet vold. contact / afspraken met gezinsvoogd	Tevredenstellende werkrelatie met jeugdarts	Ja / nee
f	Niet vold. contact / afspraken met jeugdreclassering.	Tevredenstellende werkrelatie met reclassering.	Ja / nee
g	Niet voldoende werkrelatie met AMW / SMW	AMW / SMW biedt een duidelijke meerwaarde	
h	Nog geen duidelijke werkrelatie met CJG	Relatie met CJG begint te groeien	Ja / nee
i	Niet vold. contact / afspraken met politie	Tevredenstellende werkrelatie met politie	Ja / nee
j	Niet vold. contact / afspraken met verslavingszorg (Brijder)	Tevredenstellende werkrelatie met verslavingszorg (Brijder)	Ja / nee
k	Geen participatie in VIR	Hanteert de VIR (in pilot)	Ja / nee

Van breedtezorg naar diepte zorg. Nog in de eigen zorgplicht? Verwijzen?

Job zit in VMBO KB 2. Hij is een keer blijven zitten. Job komt niet op school. Hij is groot, sterk, handig. Zijn vader heeft een groot bouwbedrijf. Als Job niet op school is, dan is hij ergens op de bouw. Hij is 15, zegt zijn vader, toen werkte ik ook al. Na de herfstvakantie komt Job helemaal niet meer op school. De leerplichtambtenaar maakt een proces verbaal op. De ouders sturen het proces verbaal retour. Er komt na verloop van tijd een raadsonderzoek. De ouders zeggen dat Job veel meer leert op de bouw dan op school. Job zit zijn tijd uit op school, hij verveelt zich. Ja en dan gaat hij rotzooi trappen. En die scholen, zeggen zijn ouders, die sturen die kinderen toch ook om de haverklap naar huis. De docenten hebben geen hekel aan 'm. Ja, een banjer, gaat zijn eigen weg. Soms komt Job naar school. Staat-ie onverwachts op het plein een sigaretje te roken. Wordt hij weggestuurd. De leerplicht, de kwalificatieplicht....ze passen niet zo bij Job.

Gerdi zit in de tweede klas VMBO BB met leerwegondersteuning. In groep acht is ze een paar dagen geschorst geweest i.v.m. uitschelden van de directeur. Er waren gedragsproblemen, maar onderzoek heeft nooit plaatsgevonden. De basisschool omschrijft Gerdi als een spontane, gezellige meid die flink van zich af kan bijten. Soms raakt ze het stuur over zichzelf kwijt en kan dan vreselijk brutaal zijn. Meisjes van haar leeftijd zijn geïmponeerd omdat ze veel durft. Ze voelen zich soms ook wel geïntimideerd. Het eerste jaar VMBO ging wel. Wel lastig gedrag, maar redelijk bij te sturen. In de eerste maanden van de tweede klas gaat het een aantal keer vreselijk mis. Ernstig wangedrag in de vorm van verbale bedreigingen (mijn broer weet je te vinden). Broer in school, is voor de mentor gaan staan, heeft dreigende taal geuit. Gerdi spijbelt, blowt, heeft een ander meisje geslagen in de kleedkamer van de gymzaal. Wat de school het meest zorgen baart is dat Gerdi niet aanspreekbaar is. Alles legt ze buiten zichzelf. Ouders geven de schuld aan school. "Wat de school doet is niet rechtvaardig, onze dochter krijgt altijd overal de schuld van..." Gerdi is inmiddels twee keer voor twee dagen geschorst.

7. Diepte zorg: verwijzingen onderwijs

Scholen zijn op de hoogte van verwijzingsmogelijkheden, kennen de route ernaar toe en de begrenzingen in aantallen leerlingen en de aard en zwaarte van de problematiek.

- Scholen maken gebruik van
 - a. Advisering en ondersteuning door de PCL
 - b. Zij-instroom OPDC
 - c. Zij-instroom PrO
 - d. Verwijzing Keerpunt
 - e. Verwijzing Herstart / Op de Rails
 - f. Ondersteuning van Regionaal Expertisecentrum
 - g. Verwijzing VSO
 - h. Verwijzing Buffergroep (specifieke vorm binnen VSO Cluster 4)
 - i. Verwijzing Bureau Arbeids Participatie (specifieke vorm VSO Cluster 4)
 - j. Specifiek zorgarrangement VAVO in combinatie met de Wereldschool

Dieptezrg.	Beoordeling / gebeurt het / duidelijk / nodig, maken gebruik van	Beoordeling / gebeurt het / duidelijk / nodig	Werkpunt
a	geen gebruik van PCL (smal / breed)	Wel gebruik van PCL (smal / breed)	Ja / nee
b	Geen gebruik van zij-instroom OPDC	Wel gebruik van zij-instroom OPDC	Ja / nee
c	Geen gebruik van zij-instroom PrO	Wel gebruik van zij-instroom PrO	Ja / nee
d	Geen gebruik van Keerpunt	Verwijst naar Keerpunt	Ja / nee
e	School maakt geen gebruik van de projecten Herstart / Op de Rails	School verwijst naar een Herstart of Op de Rails plek elders (bijv. Keerpunt)	
f	Geen gebruik van REC-hulp (amb. begel.)	Wel gebruik van REC-hulp (amb. begel.)	Ja / nee
g	Verwijst niet naar VSO	Verwijst wel naar VSO	Ja / nee
h	Maakt geen gebruik van buffergroep	Verwijst wel naar buffergroep	Ja / nee
i	Maakt geen gebruik van Bureau Arbeidsparticipatie (cluster 4 voorziening)	Verwijst naar Bureau Arbeidsparticipatie (cluster 4 voorziening)	Ja / nee
j	Verwijst niet naar VAVO + spec. zorgarrangement	Verwijst wel naar VAVO + spec. zorgarrangement	Ja / nee

Het beleid rond basiszorg, breedtezorg en diepte zorg vatten wij als volgt samen. Werkpunten?

.....

C. Nog geen dekkend netwerk , de ontwikkeling van specialismen

1. Wie bereiken we niet

Hieronder staan doelgroepen genoemd die we de laatste jaren moeilijk konden bedienen. Vindt u dat ook of hebt u er op school reeds antwoord op

- Leerlingen die voortdurend drugs of alcohol gebruiken.
- Leerlingen met een gok- of gameverslaving.
- Leerlingen bekend met schoolweigering: zware blokkade om op school te komen.
- Leerlingen die een voortdurende bedreiging zijn voor de veiligheid.
- Leerlingen die blijven verzuimen (gedekt ziekteverzuim / spijbelen)
- Hoogbegaafde onderpresteerders.
- Oudere cluster 4 leerlingen met een hulpvraag waar het regulier onderwijs niet aan kan voldoen, maar die ook niet goed verwezen kunnen worden naar de VSO omdat het onderwijsaanbod tekortschiet.
- Leerlingen met frequente gedragsproblemen zich uitend in nauwelijks motivatie / geen werkhouding. School krijgt er geen vat op.

Dekkend netwerk	Doelgroep	Bereiken we niet of niet voldoende	Hebben we greep op	Werkpunt
a	Frequent drugs- of alcoholgebruik			Ja / nee
b	Gok- gameverslaving			Ja / nee
c	Schoolweigeraars			Ja / nee
d	Leerlingen die veiligheidsrisico inhouden			Ja / nee
e	Steeds verzuimen			Ja / nee
f	Hoogbegaafde onderpresteerders			Ja / nee
g	Oudere autisten met school-overstijgende hulpvraag			Ja/nee
h	Voortdurende motivatie en werkhoudingsproblemen			
i	Nog anderen			Ja / nee

2. (Verder) te ontwikkelen specialismen

Onze school wil zich (nog meer) gaan richten op / wil zich niet specifiek richten op de problematiek van bepaalde doelgroepen. Zich meer gaan richten betekent ook de ontwikkeling van een specifiek stappenplan voor zich aandienende bijzondere casuïstiek.

Ontw. Specialismen	Doelgroep	Passen niet bij ons	Passen wel bij ons, we ontwikkelen specifieke expertise	Werkpunt
a	Leerlingen met frequent drugs- en / of alcoholgebruik			Ja / nee
b	Leerlingen met een gok- gameverslaving			
c	Schoolweigering			Ja / nee
d	Leerlingen die veiligheidsrisico inhouden (wij bieden een Op de Rails traject aan)			Ja / nee
e	Maatwerk voor hardnekkige verzuimers (wij bieden Herstartplekken aan)			Ja / nee
f	Maatwerk voor hoogbegaafde onderpresteerders			Ja / nee
g	Specifieke vakkundigheid in het omgaan met oudere cluster 4 leerlingen (vaak autisten)			Ja / nee
h	Aanbod voor degenen die onbeïnvloedbaar tot vrijwel niets komen.			
i	Niet-nederlandstalige leerlingen			Ja / nee
j	Andere specialisaties			Ja / nee

Het beleid ten aanzien van te ontwikkelen specialismen, kansen en beperkingen vatten wij als volgt samen. Werkpunten?

.....

D. Positie , rechten en plichten van de Ouders

- a. Voorlichting over zorgplicht en zorgarrangement: CJG, SWV, VO-scholen (loket / foldermateriaal CJG, onafhankelijke advisering via SWV, rechten en plichten via de school)
- b. In de plannen waar instemmingsrecht op berust (schoolplan), zijn paragrafen gewijd aan: zorgplicht, onderwijszorgprofiel en de zorgzwaarte.
- c. In de plannen is tevens beschreven hoe de verwijzing naar het voortgezet speciaal onderwijs geregeld is.
- d. De ouders kunnen problemen m.b.t. de invulling van de zorgplicht aanklaarten bij de medezeggenschapsraad. Het meldingsrecht en de afwikkeling ervan zijn opgenomen in het medezeggenschapsreglement.
- e. Bezwaren: via klachtencommissie school/ bestuur
- f. Aangesloten bij het ouderplatform passend onderwijs van het Samenwerkingsverband.
- g. Arbitrage zaken worden voorgelegd aan de geschillencommissie passend onderwijs waarbij het bestuur van de school is aangesloten.

Ouders	Beoordeling / gebeurt het / duidelijk / nodig, maken gebruik van	Beoordeling / gebeurt het / duidelijk / nodig	Werkpunt
a	Voorlichting zorgplicht nog niet voldoende	Voorlichting en waar die te verkrijgen vold.	
b	Zorgplicht, onderwijszorgprofiel, zorgzwaarte nog niet voldoende besproken en beschreven	Zorgplicht, onderwijszorgprofiel, zorgzwaarte voldoende besproken en beschreven	
c	Verwijzingen naar VSO niet vold. geëxpliciteerd	Het is duidelijk hoe de verwijzing verloopt: procedureel en in de zorg erom heen	
d	In de (G)MR is nog niet voldoende aandacht besteed aan (de gevolgen van) de zorgplicht	Het is duidelijk wat de zorgplicht vraagt van school en welke verankerde rechten en plichten de ouders hebben, afgeregeld in (G)MR	
e	Klachtencommissie bestuur niet in zorgplichtzaken betrekken	In voorkomende gevallen gebruik maken van klachtencommissie.	
f	Niet aangesloten bij platform ouders SWV	Wel verbinding / aangesloten	
g	Niet aangesloten bij landelijke geschillencommissie (bestuur)	Wel aangesloten.	

Het beleid ten aanzien van ouders en passend onderwijs vatten wij als volgt samen. Werkpunten?

.....